REGULAS

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2021/374

(2021. gada 27. janvāris),

ar kuru groza Deleģēto regulu (ES) 2020/884, ar ko, ņemot vērā Covid-19 pandēmiju, attiecībā uz 2020. gadu no Deleģētās regulas (ES) 2017/891 atkāpjas attiecībā uz augļu un dārzeņu nozari un no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 atkāpjas attiecībā uz vīna nozari, un ar kuru groza Deleģēto regulu (ES) 2016/1149

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1306/2013 (2013. gada 17. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu ([1]) un jo īpaši tās 62. panta 1. punktu un 64. panta 6. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ([2]), un jo īpaši tās 53. panta b) un h) punktu saistībā ar tās 227. pantu,

tā kā:

(1) Ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2020/884 ([3]) tika ieviestas vairākas atkāpes no spēkā esošajiem noteikumiem, arī vīna nozarē, un šo atkāpju mērķis bija noteikt atvieglojumus vīna tirgus operatoriem, lai tādējādi tiem palīdzētu pārvarēt Covid-19 pandēmijas sekas. Tomēr, neraugoties uz minēto pasākumu lietderību, vīna tirgum nav izdevies atgūt piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvaru un, ņemot vērā pašreizējos pandēmijas apstākļus, nav sagaidāms, ka tas atgūsies īsā vai vidēji ilgā termiņā.

(2) Turklāt Covid-19 pandēmijas ierobežošanas nolūkā noteiktie pasākumi tiek turpināti lielākajā daļā dalībvalstu un visā pasaulē. Šie pasākumi paredz cilvēku skaita ierobežojumus sabiedriskajos un svētku pasākumos, kā arī ierobežojumus attiecībā uz maltītes ieturēšanu un dzērienu lietošanu sabiedriskās ēdināšanas vietās. Dažos reģionos joprojām ir noteikti pārvietošanās ierobežojumi, kā arī atcelti sabiedriskie pasākumi un ierobežota pulcēšanās draugu un paziņu lokā. Šo ierobežojumu radītais domino efekts ir vēl vairāk samazinājis vīna patēriņu Savienībā, turklāt ir apstiprinājies, ka ir samazinājies arī vīna eksports uz trešām valstīm. Arī neskaidrība par krīzes ilgumu (tā, visticamāk, turpināsies arī pēc 2020. gada) Savienības vīna nozarei rada ilgtermiņa kaitējumu, jo diezin vai vīna patēriņš pilnībā atjaunosies, turpretī eksporta tirgi visdrīzāk tiks zaudēti. Šie faktori kopumā ļoti negatīvi ietekmē cenu noteikšanu Savienības vīna tirgū. Savukārt krājumu apjomi, kas 2019.–2020. tirdzniecības gada sākumā jau bija rekordlieli, ir palielinājušies. Visbeidzot, ņemot vērā 2020. gada ražu, kuras iznākums būs liels un 2019. gada iznākumu acīmredzot pārsniegs par aptuveni 10 miljoniem hektolitru vīna, situācija pasliktināsies vēl vairāk.

(3) Tādējādi Covid-19 pandēmijas novēršanai dalībvalstu noteikto ierobežojumu ilgums un nepieciešamība saglabāt ierobežojumus ir saasinājusi gan smagos ekonomiskos traucējumus galvenajiem vīna nozares produktu noieta tirgiem, gan no tiem izrietošo negatīvo ietekmi uz pieprasījumu pēc vīna.

([1]) OV L 347, 20.12.2013., 549. lpp.
([2]) OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.
([3]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2020/884 (2020. gada 4. maijs), ar ko, ņemot vērā Covid-19 pandēmiju, attiecībā uz 2020. gadu no Deleģētās regulas (ES) 2017/891 atkāpjas attiecībā uz augļu un dārzeņu nozari un no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 atkāpjas attiecībā uz vīna nozari (OV L 205, 29.6.2020., 1. lpp.).

(4) Ņemot vērā šos īpaši smagos tirgus traucējumus un aizvien sarežģītākos apstākļus vīna nozarē – sākot ar to, ka ASV 2019. gada oktobrī noteica tarifus Savienības vīnu importam, un turpinot ar pasaules mēroga Covid-19 pandēmijas dēļ noteikto ierobežojumu joprojām jūtamajām sekām –, Savienības vīna nozares tirgus operatori turpina saskarties ar ārkārtējām grūtībām. Tāpēc vīna nozarei ir nepieciešama turpmāka palīdzība.

(5) Savienības vīna nozares krīzes pārvarēšanai ar Deleģēto regulu (ES) 2020/884 ieviesto pasākumu turpmākā īstenošana tiek uzskatīta par būtisku, lai vīna tirgus operatoriem Savienības vīna nozares atbalsta programmu īstenošanā nodrošinātu vajadzīgās elastības iespējas. Konkrēti, gan papildu elastība attiecībā uz priekšlaicīgu ražas novākšanu vienā un tajā pašā zemes gabalā divus vai vairākus gadus pēc kārtas, gan elastība attiecībā uz izmaiņu ieviešanu notiekošajās darbībās, gan arī iespēja maksāt par to darbību daļēju īstenošanu, kuras tiek atbalstītas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 46. un 47. pantu un kuru pilnīga īstenošana Covid-19 pandēmijas dēļ nav bijusi iespējama, Savienības vīna tirgus operatoriem ir ļāvusi nodrošināties ar piemērotiem instrumentiem, kas palīdz reaģēt uz Covid-19 pandēmijas izraisītajām pārmaiņām un tās kontrolei ieviestajiem ierobežojumiem.

(6) Ņemot vērā to, ka sagaidāms, ka Covid-19 pandēmija nebūs beigusies arī pēc 2020. gada un turpināsies ievērojami ilgu laiku 2021. finanšu gadā, Deleģētās regulas (ES) 2020/884 2. panta 1., 3., 4. un 6. punktā noteikto pasākumu piemērošanas pagarināšana uz visu 2021. finanšu gadu tiek uzskatīta par nepieciešamu.

(7) Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 ([4]) 54. panta 1. punktā noteikts, ka atbalsts saņēmējiem tiek izmaksāts tikai tad, ja pārbaudēs noskaidrojas, ka kopējā darbība vai visas atsevišķās apakšdarbības, kas ir daļa no kopējās darbības, tikušas īstenotas pilnībā. Tomēr līdzšinējā pieredze liecina, ka atsevišķās situācijās šā noteikuma stingra piemērošana un visas atbalsta summas ieturēšana gadījumos, kad atsevišķas apakšdarbības, kas ir daļa no kopējās darbības, nav tikušas īstenotas pilnībā, bet kopējās darbības mērķis tomēr ir sasniegts, ir izrādījusies netaisnīga un nevienlīdzīga.

(8) Atsauksmes, ko dalībvalstis sniegušas Komisijai, liecina, ka Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 54. panta 1. punkta noteikuma piemērošana rada nesamērīgus finansējuma samazinājumus tiem atbalsta saņēmējiem, kuri ir sekmīgi īstenojuši lielu daļu apstiprinātās darbības, bet nav pabeiguši atsevišķas apakšdarbības, kas sekmīgam darbības iznākumam nav bijušas nepieciešamas. Šādu atsevišķu apakšdarbību nepabeigšana neapdraud kopējās darbības mērķu sasniegšanu, jo zināmos apstākļos attiecīgie mērķi ir sasniedzami ar darbības daļēju īstenošanu. Šādos gadījumos, šķiet, nav pamata ieturēt visu atbalsta maksājuma summu vai noteikt izmaksātā atbalsta atgūšanu, ja apakšdarbības tikušas īstenotas pienācīgi.

(9) Pilnas atbalsta summas ieturēšana šādos gadījumos nozīmē finansiāla soda uzlikšanu tiem atbalsta saņēmējiem, kuri ir lielā mērā īstenojuši visu darbību kopumā un pabeigtajās apakšdarbībās attiecīgi ir ieguldījuši savu laiku, līdzekļus un pūles. Šādas situācijas potenciālo netaisnīgumu pastiprina Covid-19 pandēmija un ar to saistītās naudas plūsmas problēmas.

(10) Lai maksājumos par vīna nozares atbalsta programmu ietvaros veiktajām darbībām nodrošinātu samērīgumu un lai izvairītos no pārmērīgas sodīšanas Savienības vīna nozarē, kuru jau tagad vājina sarežģītā tirgus situācija un Covid-19 pandēmijas apstākļi, par darbībām, kas nav īstenotas pilnībā, bet kuru vispārējais mērķis ir sasniegts, būtu jāizmaksā daļējs atbalsts. Tāpēc ir lietderīgi paredzēt, ka pilnībā īstenotas apakšdarbības, kas ir daļa no nepilnīgi īstenotas kopējās darbības, ir tiesīgas saņemt Savienības atbalstu.

([4]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1149 (2016. gada 15. aprīlis), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 papildina attiecībā uz valsts atbalsta programmām vīna nozarē un groza Komisijas Regulu (EK) Nr. 555/2008 (OV L 190, 15.7.2016., 1. lpp.).

(11) Šādos gadījumos, lai nodrošinātu, ka atbalsta saņēmējs saņem summu, kas ir proporcionāla pūlēm, kuras ieguldītas pilnībā īstenotajās apakšdarbībās, atbalsts darbībai būtu jāaprēķina kā atbalsta summa par pilnībā īstenotajām apakšdarbībām, šo summu samazinot par 100 % no atbalsta summas, kas piešķirta par apakšdarbībām, kuras netika īstenotas.

(12) Tāpēc Deleģētās regulas (ES) 2020/884 un (ES) 2016/1149 būtu attiecīgi jāgroza.

(13) Lai nepieļautu kavēšanos to pasākumu īstenošanā, ar kuriem nodrošina Savienības vīna nozares krīzes pārvarēšanu, un garantētu netraucētu pāreju no viena finanšu gada uz otru, šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un Deleģētās regulas (ES) 2020/884 grozījumi būtu jāpiemēro ar atpakaļejošu spēku no 2020. gada 16. oktobra,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Deleģētajā regulā (ES) 2020/884

Deleģētās regulas (ES) 2020/884 2. pantu groza šādi:

1) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 22. panta, 2020. un 2021. gadā ir atļauts veikt priekšlaicīgu ražas novākšanu vienā un tajā pašā zemes gabalā divus vai vairāk gadus pēc kārtas.";

2) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 53. panta 1. punkta, pienācīgi pamatotos ar Covid-19 pandēmiju saistītos gadījumos dalībvalstis drīkst atļaut bez iepriekšējas atļaujas izdarīt izmaiņas, kas notiek ne vēlāk kā 2021. gada 15. oktobrī, ar nosacījumu, ka tās neietekmē nevienas darbības daļas atbilstību atbalsta saņemšanas kritērijiem un tās vispārējos mērķus un ka netiek pārsniegta darbībai apstiprinātā atbalsta kopsumma. Par šādām izmaiņām saņēmēji kompetentajai iestādei paziņo dalībvalstu noteiktajos termiņos.";

3) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 53. panta 1. punkta, pienācīgi pamatotos ar Covid-19 pandēmiju saistītos gadījumos dalībvalstis drīkst atļaut saņēmējiem iesniegt izmaiņas, kas notiek ne vēlāk kā 2021. gada 15. oktobrī un kas maina tādas darbības mērķi, kas jau ir apstiprināta atbilstoši Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45., 46., 50. un 51. pantā minētajiem pasākumiem, ar nosacījumu, ka visas notiekošās atsevišķās apakšdarbības, kas ir daļa no kopējās darbības, ir pabeigtas. Saņēmēji par šādām izmaiņām dalībvalstu noteiktajā termiņā paziņo kompetentajai iestādei, un tām ir nepieciešama kompetentās iestādes iepriekšēja atļauja.";

4) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

"6. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 54. panta 4. punkta trešās, ceturtās, piektās un sestās daļas, maksājuma pieprasījumiem, kas iesniegti ne vēlāk kā 2021. gada 15. oktobrī, gadījumos, kad saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 46. un 47. pantu atbalstītās darbības ar Covid-19 pandēmiju saistītu iemeslu dēļ nav īstenotas visā platībā, par kuru ir prasīts atbalsts, dalībvalstis izmaksājamo atbalstu aprēķina, pamatojoties uz platību, kas pēc darbības īstenošanas noteikta pārbaudēs uz vietas."

2. pants

Grozījumi Deleģētajā regulā (ES) 2016/1149

Deleģētās regulas (ES) 2016/1149 54. pantu groza šādi:

1) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Parasti atbalstu izmaksā pēc tam, kad kopējā darbība tikusi īstenota pilnībā, tomēr atbalstu var izmaksāt arī par atsevišķām īstenotajām apakšdarbībām, ja pārbaudes liecina, ka atlikušās apakšdarbības veikt neļāva nepārvarama vara vai ārkārtas apstākļi Regulas (ES) Nr. 1306/2013 2. panta 2. punkta nozīmē, vai arī ja pārbaudes liecina, ka, pat ja atlikušās apakšdarbības darbības nav tikušas veiktas, darbības vispārējais mērķis tomēr ir sasniegts.";

2) iekļauj šādu punktu:

"2.a Ja pārbaudes liecina, ka atbalsta pieteikumā norādītā kopējā darbība nav tikusi īstenota pilnībā, bet darbības vispārējais mērķis tomēr ir sasniegts, dalībvalstis izmaksā atbalstu par atsevišķām saskaņā ar 2. punktu īstenotajām apakšdarbībām un piemēro sodu 100 % apmērā no summas, kas sākotnēji piešķirta par atbalsta pieteikumā norādītajām darbībām, kuras nav īstenotas pilnībā.

Gadījumos, kad atbalsta summa, kas izmaksāta pēc atsevišķu apakšdarbību īstenošanas, ir lielāka par summu, kura pēc pārbaudēm noteikta kā parāds, dalībvalstis veic nepamatoti izmaksātā atbalsta atgūšanu.

Šādos gadījumos, ja avansa maksājums jau ir veikts, dalībvalstis var lemt par soda piemērošanu.";

3) panta 3. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"3. Ja pārbaudes liecina, ka atbalsta pieteikumā norādītā kopējā darbība nav tikusi īstenota pilnībā tādu apstākļu dēļ, kas nav 2. punktā minētie apstākļi, un ja atbalsts izmaksāts pēc tam, kad tikušas īstenotas tikai atsevišķas apakšdarbības, kas ir daļa no atbalsta pieteikumā norādītās kopējās darbības, dalībvalstis veic izmaksātā atbalsta atgūšanu."

3. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Regulas 1. pantu piemēro no 2020. gada 16. oktobra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2021. gada 27. janvārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN